

transzspiráció és a fotoszintézis felé fordult. De ezeknek a folyamatoknak vizsgálatát megnehezítette az, hogy nem volt olyan módszer, ami alkalmas lett volna a fának természetes termőhelyükön való vizsgálatához.

Leonyid Alekszandrovics rendszeresen és kitartóan új szabadföldi módszereket dolgozott ki a transzspiráció, a fotoszintézis és a fiziológiai sugárzás intenzitásának meghatározására. Az évek folyamán a módszer tökéletesedett, minden részletében kritikusan átgondoltta vált. A Leonyid Alekszandrovics által szerkesztett műszerek megoldásuk eredetiségével és egyszerűségével tűnnek ki. Ezért a javasolt módszerei mind a Szovjetunióban, mind külföldön az ökológiai-fiziológiai kutatásban széles körben elterjedtek. Leonyid Alekszandrovics erdészeti fiziológiai munkái klasszikus művek és valamennyi növényfiziológiai és erdészeti tankönyvben megtalálhatók. Ugyan-ezekben az években a gyantakiválasztódás fiziológiájával is foglalkozott. „A terpen-tintermelés elméleti alapjai” c. könyve három kiadást ért el (utoljára 1962-ben adták ki).

Leonyid Alekszandrovics sok időt fordított az előadásaira. Számos tanítványa — akik közül nem kevesen ma ismert erdész-botanikusok és növényfiziológusok — még ma is emlékezik arra a nagy benyomásra, az ismereteknek arra a tömegére, amit előadásai nyújtottak. Az 1911—1935-ben írt növényanatómiai, fiziológiai és rendszertani tankönyvei tömörségükkel, szigorú logikájukkal tűnnek ki. Valamennyi tankönyvét többször kiadták.

A kormány és a tudósok nagyra értékelték L. A. Ivanov munkáját, és 1922-ben a Szovjetunió Tudományos Akadémiája levelező tagjává választották.

1944-től L. A. Ivanov először a Növényfiziológiai Intézetben dolgozott, ahol a fotoszintézis laboratóriumot vezette, aztán a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Erdészeti Intézetében, ahol kiterjedt kutatásokat folytatott különböző erdőtenyészeti övezetek fitocönózisában a fák transzspirációjára és fotoszintézisére vonatkozóan. Ez lehetővé tette számára, hogy az erdő hidrológiai szerepét különböző éghajlati viszonyok között értékelje és az erdők fatermelőképességét elemezze.

A széles körű kutatás nem hátráltatta abban, hogy az ennek során felmerült kérdések elméleti alapjait kidolgozza. Például a forró és száraz sztyepi klímában, ahol a fizikai elpárolgás fokozott mértékű, a transzspirációra fordított vízfelhasználás csökkenésének megállapítása arra készítette, hogy az ún. „transzspirációs ellenállás” mechanizmusával foglalkozzék, ami a transzspiráció folyamatának fiziológiai szabályozását látja el. Így társította Leonyid Alekszandrovics kutatásai gyakorlati jelentőségét az elmélettel.

L. Alekszandrovics Ivanov személyében nagy tudóst és kiváló embert veszítettünk el, aki mind magával, mind másokkal szemben elvhű, pontos és igazságos volt, akit az utolsó percig érdekelt a tudomány és az élet valamennyi megnyilvánulása.

Azt a nagy utat, amit a növényfiziológia munkásságának 67 éve alatt megtett, sokban az ő kutatásainak is köszönheti. A fitofiziológia történetében — a számos neves orosz tudós között — Leonyid Alexandrovics Ivanov neve is kétségkívül megbecsült helyet foglal el.

Megjelent: Fiziológija Rasztenij, 1962. 9. k. 4. sz. 518—519. p.

(Fordította: Kolozsváry Szabolcsné)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Az erdei vasutak szakosztálya szeptemberi ülésén a személydíjszabás módosítását, majd a MÁV biztosító egyesületi tagság kérdését vitatta meg. A szakosztály ezen az ülésén ünnepelte vezetőjének, Fülöpp Zoltán főmérnöknek 40 éves szolgálati jubileumát.

*

Az esztergomi csoport az erdőgazdaság területén felmerülő legidősebb feladatok megoldásának társadalmi úton történő elősegítésére munkabizottságokat szervezett.

Az erdőművelési munkabizottság elkészítette a termelőszövetkezetek, községi tanácsok második öt éves tervidőszakra

vonatkozó fásítási terveit. Az erdőtipológiai munkák ismertetésére két tanfolyamot szerveztek, ezek négy-négy napi belső és külső oktatásból álltak.

A fahasználati munkabizottság a fahasználat tervezési munkájának megjavítására tett javaslatot. A fatömeg- és választékbecslés igen fontos és eddig hibákkal terhelt munkájának egységesítése érdekében kidolgozott és alkalmazni javasolt módszereket a bizottság tagjai valamennyi erdészet fahasználati műszaki vezetőjével és a becsléseket végző kerületvezetőkől alakított brigád tagjaival ismertették.

A műszaki munkabizottság a kíméletes közelítés érdekében tovább javította a közelítőkerékpárok szerkezetét és a kerékpárokkal végzett munka szervezési módszereit. Ennek során az eddiginél nagyobb súlyt fektetnek a vágástéri rend kialakítására, és a vágások tervezésével párhuzamosan el is készítették a vágástéri feltárások tervét. Javaslatot tettek a gyártani tervezett kerékpárok anyagának beszerzésére és a gyártó műhelykapacitás további fejlesztésére.

Az oktatási munkabizottság rendszeresen segítette a levelező tanulókat s korábbi vállalásán felül 10 erdőmérnök-hallgatóval foglalkoztak a nyári gyakorlat idején.

*

A sárospataki csoportban *Járasi Lőrinc* és *Mohi György* beszámolt a soproni gombászati ankétról, illetve a debreceni vándorgyűlésről. A beszámolók után levetítették az erdészeti filmhíradót.

*

A keszthelyi csoport a Magyasbakonyi Áll. Erdőgazdaság fűrésztelepét és rakodóját tanulmányozta Devecseren. Itt *Magyar Antal* erdészetvezető mutatta be az üzemet.

*

A váci csoport a kősi és a diósjenői erdészetben rendezett talajvizsgálati be-

mutatót; a gyakorlati előadást *dr. Járó Zoltán* tartotta.

*

A szolnoki csoport 40 tagja a Mohácsi Farostlemezgyárat tanulmányozta.

*

A parádfürdői csoport a Cserháti Áll. Erdőgazdaság erdőművelési tevékenységét tanulmányozta. Több új erdőtelepítést és erdőművelési munkahelyet kerestek fel, majd részletesen megismerkedtek az erdőgazdaság központi erdőművelési adminisztrációjával is.

*

A kecskeméti csoport a kiskunhalasi, a dunavecsei és a balotaszállási erdészetnél ismertette *Fekete Gyula* „A talajvédelem erdészeti feladatai” című tanulmányát.

*

Szakmai továbbképző előadásokat a következő helyi csoportokban tartottak:

Debrecenben *Tóth Béla*: „Réti- és mezősegi talajok termőhelytipológiai vonatkozásai” és *Szász Tibor*: „Fakitermelési munkák korszerű szervezése”;

Vácott *Palócz József*: „Erdészeti gépesítési feladatok, problémák és lehetőségek”;

Szolnokon *Kozma Béla*: „Az erdőgazdasági tervezés irányelvei”;

Szegeden *Hallósy Miklós*, *Komlósy Antal* és *Vas Zoltán*: „A gépi fakitermelés mennyiségi és önköltségi vonatkozásai”;

Miskolcon *Lámfalussy Sándor*: „Végezzük pontosabban bemérésünket”;

Parádfürdőn *dr. Somkúti Elemér*: „Az erdőgazdaságok üzemszervezése”;

Budapesten *Scheili Lipót*: „Korszerű választékolási elvek alkalmazása a keménylombos és nyárfa fajoknál”;

Gödöllőn *dr. Fapp László*: „A csemetermelés időszerű kérdései”;

Kaposváron *Solymos Rezső*: „Az erdei fenyő tisztítása, gyérítése” címmel.

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa

Szerkesztő: KERESZTESI BÉLA, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) doktora

Főmunkatárs: JÉROME RENE

Kiadja: a Mezőgazdasági Könyv- és Polyóiratkiadó Vállalat, Felelős kiadó: LÁNYI OTTO
Szerkesztő bizottság: ÁKOS LÁSZLÓ, BABOS IMRE, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) doktora, BAKKAY LÁSZLÓ, DR. BALASSA GYULA, HARACSI LAJOS, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, KÁLDY JÓZSEF, KOCSÁRDY KÁROLY, KOLLÁR GYULA, MÁDAS ANDRÁS, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, PÁRIS JÁNOS, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, RADÓ GÁBOR, SALI EMIL, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, SZEPESI LÁSZLÓ a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, SZÓNYI LÁSZLÓ, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, TÓTH SÁNDOR

